

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U100866

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-04-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Свистун Андрій Олександрович

2. Svystun Andrii Oleksandrovyh

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 08.00.08

Назва наукової спеціальності: Гроші, фінанси і кредит

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-03-2021

Спеціальність за освітою: Менеджмент організацій

Місце роботи здобувача: Міністерство фінансів України

Код за ЄДРПОУ: 00013480

Місцезнаходження: вул. Грушевського, буд. 12/2, м. Київ, 01008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.853.01

Повне найменування юридичної особи: Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління"

Код за ЄДРПОУ: 35531764

Місцезнаходження: вул. Олесь Гончара, буд. 46/48, м. Київ, 01034, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління"

Код за ЄДРПОУ: 35531764

Місцезнаходження: вул. Олесь Гончара, буд. 46/48, м. Київ, 01034, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.73.55

Тема дисертації:

1. Державні банки розвитку: світовий досвід та перспектива для України.
2. State development banks: world experience and prospects for Ukraine.

Реферат:

1. В основу дослідження покладено гіпотезу про державу як ефективного власника. Ефективний власник розглядається як суб'єкт, що здатний, по-перше, зберігати та примножувати предмет володіння; по-друге, чітко визначати мету використання цієї власності; по-третє, спрямовувати функціонування об'єктів власності на реалізацію суспільних інтересів. У реалізації цієї місії слід вирішувати проблеми: розмивання відповідальності, залучення, мотивації менеджерів і делегування повноважень від власника управлінням. Наявність національного банку розвитку сприяє антициклічному регулюванню економіки, фінансовій і соціальній стабільності за умови обачливого використання цього інструменту політики. Доречним є існування кількох установ розвитку з різними моделями бізнесу. Загальна їх риса – взаємодія публічного (державного) та приватного секторів. Розробляючи концепцію і стратегію державного банку розвитку, уряд має враховувати, що діяльність банків, які перебувають у державній власності, спрямована на подолання

«провалів» ринку заради загального економічного зростання. Вони мають бути зорієнтовані не стільки на виконання традиційного набору показників комерційного банку, скільки на забезпечення приросту валового національного продукту, раціональної зайнятості, додатного сальдо зовнішньої торгівлі, національного добробуту своїх країн. Робота над реорганізацією національних банків розвитку триває в усіх країнах світу, це процес постійного удосконалення у відповідь на динамічні зміни в економічному середовищі. Капіталізація національних банків розвитку в сучасних умовах відбувається насамперед за рахунок капіталізації прибутку, незважаючи на те, що прибутковість бізнесу не є метою їх діяльності. Роль статутного капіталу як ресурсу другорядна. Адекватність капіталу регулюється центральними банками відповідних країн. Кредитний рейтинг такого банку та суверена практично однаковий, що дає змогу банкам розвитку залучати дешеві ресурси на ринку, а не державні кошти. Принциповим моментом у капіталізації є пільгове оподаткування прибутку банку та його спрямування на формування резервів. Мажоритарна частка держави у капіталі національного банку розвитку створює передумови для використання такої установи як інструменту економічної політики держави. Запропоновано набір ключових показників результативності для оцінки діяльності керівників державних корпорацій на своїх посадах. По-перше, фінансові показники (динаміка кредитно-інвестиційного портфеля; якість кредитів, структура кредитних вкладень за пріоритетними напрямками згідно зі стратегією, затвердженою урядом, операційна ефективність, прибутковість з урахуванням ризиків, рівень непокритого кредитного ризику щодо капіталу, співвідношення залучених кредитних ресурсів та кредитного портфеля), та, по-друге, нефінансові показники (рейтинг сталого фінансування, позитивна динаміка ВВП, індекс ведення бізнесу та рівень безробіття). Акцент на кредитуванні малого та середнього бізнесу не виключає розвитку кредитування населення за окремими соціально значимими програмами (підтримка регіонів, студентські позики, соціальні підприємства). Незважаючи на помірний внесок банку розвитку в загальні обсяги кредитування, він відіграє лише позитивну роль у розвитку економіки. Просте копіювання досвіду конкретного банку без урахування специфіки місцевого ринку (попиту на кредити) та банківського сектору (пропозиції кредитів) слід визнати неприйнятним. Практичне значення дослідження полягає в тому, що його результати можуть бути застосовані в реалізації економічної політики держави, удосконаленні управління державною власністю, регулювання діяльності банків з державним капіталом, при розробленні комплексу заходів щодо подолання наслідків системної кризи. Запропоновано реалізовувати моделі бізнесу двох типів банків розвитку для України, а саме: спеціалізованого банку для фінансової підтримки малого і середнього бізнесу через установи-партнери та банку для фінансування великих корпорацій, державних підприємств і муніципалітетів. Обґрунтовано, що стартовий (статутний) капітал такі банки можуть отримати шляхом реструктуризації трьох державних банків (Укресімбанку, Ощадбанку та Укргазбанку), перерозподілу профільних активів між цими банками, зі збереженням спеціалізації експортно-імпортного банку як третього спеціалізованого державного банку. Державні банки розвитку здатні працювати на ринку як установи без ліцензії на залучення клієнтських коштів, оскільки покладаються на оптове запозичення. Розроблені в дисертації пропозиції та висновки використано в діяльності Міністерства фінансів України, Національного банку України та комерційних банків. Результати дослідження використовуються в дослідницькому процесі ДННУ «Академія фінансового управління».

2. The author's research is based on the hypothesis of the state as an effective owner. An effective owner is treated as an entity that is able, first, to preserve and multiply the object of possession; secondly, clearly defines the purpose of using this property; thirdly, to direct the functioning of property objects to the realization of public interests. In the implementation of this mission should address issues: blurring of responsibilities, involvement, motivation of managers and delegation of authority from the owner to managers. The presence of a national development bank contributes to counter-cyclical regulation of the economy, financial, and social stability, provided that this tool is used prudently. It is expedient to establish several development institutions with different business models, with common ground on the interaction of public and private sectors. In designing the concept and strategy of the national development bank, the government should take into account that state-owned banks aim to overcome market failures for the sake of overall economic growth. They should be aimed and assessed

rather on achievement of GDP growth, rational employment, positive balance of foreign trade, overall national welfare in hosting countries, than traditional performance indicators of commercial banks. Work on the reorganization of national development banks is ongoing in all countries of the world, which suggests that this is a process of continuous improvement in response to the dynamic environment. As the practice of national development banks shows, their capitalization in modern conditions is primarily due to the capitalization of profits, despite the fact that the profitability of the business is not the purpose of their activities. The role of authorized capital as a resource is secondary. Capital adequacy is regulated by the central banks of the respective countries. The credit rating of such bank and the sovereign is almost the same, which allows development banks to attract cheap resources on the market, rather than public funds. A key point in the capitalization is the preferential taxation of the bank's profits and the direction of retained earnings to reserves and further capitalisation. The majority share of the state in the capital of these banks creates the preconditions for the use of such an institution as an instrument of economic policy of the state. The author offers a set of key performance indicators to assess the performance of heads of state corporations in their positions. First, financial indicators (dynamics of the loan and investment portfolio; loan quality, structure of credit investments by priority areas according to the strategy approved by the government, operational efficiency, risk-based return, level of uncovered credit risk in relation to capital, ratio of borrowed funds and loan portfolio) and secondly, non-financial indicators (sustainable financing rating, positive GDP dynamics, business development index and unemployment rate). Sustainable financing should be an integral part of the development strategy of the development bank. In modern conditions, the competitiveness of companies will be determined by their indicators of sustainability. Companies that take appropriate measures to reduce environmental risks and respect social impact will be rated higher than companies that do not, other things being equal. Accordingly, the state, as the owner of the development bank, should make efforts to implement a strategy of sustainable financing. The practical significance of the study is that the results of the study can be applied in the implementation of economic policy, improving the management of state property, regulating the activities of banks with state capital, in developing a set of measures to overcome the effects of the systemic crisis. The author proposes to implement business models of two types of development banks for Ukraine, namely a specialized financial bank to support small and medium-sized businesses through partner institutions and a bank to finance large corporations, state-owned enterprises and municipalities; it is substantiated that the starting (authorized) capital of such banks can be obtained by restructuring the three existing state banks (Ukreximbank, Oschadbank and Ukrgasbank), redistribution of profile assets between these banks, while maintaining the specialization of export-import bank as a third specialized state bank; DBRs are able to operate in the market as institutions without a license to raise customer funds, as they rely on wholesale borrowing.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Любіч Олександр Олександрович
2. Liubich Oleksandr O.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бублик Євген Олександрович
2. Bublyk Yevhen Oleksandrovyich

Кваліфікація: к.е.н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Аржевітін Станіслав Михайлович
2. Arzhevitin Stanislav Myhaylovich

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Єфименко Тетяна Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Єфименко Тетяна Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.